

# MOSTY

Wydaje Haszomer Hacar w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu

wę wtorki, czwartki i soboty

Rok III

Łódź, wtorek 17 sierpnia 1943 r.

Nr 97 (2:9)



TADEUSZ BOROWSKI  
(patrz artykuł na str. 2-ej)

**NA FALI DNIA**  
**156 razy**

Według oficjalnego oświadczenia urzędnika ONZ, 156 razy naruszono rozejm w Palestynie. Przed kilku dniami Arabowie wysadzili w powietrze zakłady wodociągowe w Latrun, zaopatrujące w wodę Jerozolimę. Ten wypadek nawet Bernadotte nazwał zbrodnią, podkreślając, że wina Arabów nie ulega najmniejszej wątpliwości. Wystarczy ten fakt ze stawić z ostatnią uchwałą Rady Bezpieczeństwa o stosowaniu sankcji wobec strony nie stosującej się do wezwania o zawieszeniu broni. Czyż 156 wypadków to jeszcze za mało dla stwierdzenia konieczności ingerencji czynników międzynarodowych?

Zupełnie słusznie rząd Izraela kategorycznie zawiadomił Radę Bezpieczeństwa, iż domaga się wyznaczenia ostatecznego terminu zakończenia obecnego rozejmu i zawarcia pokoju. W przeciwnym razie Żydzi zmuszeni będą do przedsięwzięcia odpowiednich kroków, które mogłyby zabezpieczyć suwerenność i bezpieczeństwo Izraela, silnie zagrożone obecną niepewną sytuacją.

Tymczasem mediator, bawiący obecnie w Szwecji, nie traci swego „optymizmu” o możliwościach „rozwiązania problemu palestyńskiego”. Obiecuje nawet, iż sprawa ta będzie głównym tematem zwyczajnej sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, które zbiera się we wrześniu w Paryżu. Warto przypomnieć habibiemu, że problem palestyński został już rozwiązany na mocy uchwały ONZ w roku ub. Toteż nie ma potrzeby, ani żadnych podstaw do ponownego rozpatrywania tej kwestii. Tym bardziej, iż państwo Izrael powstałe na mocy tej uchwały, zostało już uznane przez największe mocarstwa, w tej liczbie przez Związek Radziecki i Stany Zjednoczone. Toteż Zgromadzenie ONZ winno się zająć raczej sprawą przyjęcia Izraela w poczet swych członków i potępienia zakulisowych intryg imperializmu anglo-amerykańskiego, podrywających autorytet tej organizacji.

A istnieją wszelkie znaki, świadczące o tym, że sojusznicy „zachodni” porozumieli się już całkowicie na temat Palestyny. Ostatnie wiadomości o „proizraelskich” planach Trumana i groźbie dymisji Marshalla rzucają charakterystyczne światło na plany anglo-amerykańskie. Oczywiście, że z planów Trumana, oznaczających zresztą próbę wciągnięcia Izraela w orbitę planu Marshalla (paradoksalny, gdyż sprzeciwia się temu sam Marshall...) nic nie wyjdzie. Marshall przyznał rację Bevinowi, że należy postawić na najbar dziej pewnego wasala, to znaczy na Abdullę. Idzie tu o realizację tzw. federacji pod miłościwym zwierzchnictwem króla Transjordanii. Znany publicysta amerykański odsłania niekiedy re szczytów tej zamierzonej awantury. Cytuje on „tajny” dokument, którego autorem jest angielski agent na Bliskim Wschodzie Clayton, a który został podpisany przez przywódców Ligi Arabskiej. W dokumencie tym mówi się o wyrzeczeniu się idei państwa Izrael i o podziale kraju pomiędzy Transjordanii, Egiptem, Syrią i Libanem. Szczególnie charakterystyczny jest paragraf VII tej „umowy”, gdzie mówi się: „Granice haszemickiego królestwa Transjordanii będą rozszerzone do morza Śródziemnego, gdzie Anglia otrzyma specjalne bazy”.

Oczywiście, że plany te układane były dużo wcześniej. Nie wzięło wówczas pod uwagę takiej „drobnostki”, jak siła armii Izraela, która zmusiła napastników arabskich do zmiany kierunku w ich pochodzie — i to w kierunku odwrotnym. Mimo wszystko jednak plany te pokutują w dalszym ciągu — a największym zwolennikiem ich jest hr. Bernadotte, noszący nie wiadomo z jakiej racji tytuł rozejmcy, a nie, o wiele bardziej odpowiedni dla niego, radcy prawnego imperializmu anglo-amerykańskiego. M. W.

## Nowi obserwatorzy

GENEWA — Hr. Bernadotte, rozejmca ONZ w konflikcie palestyńskim, który przybył ostatecznie do Genewy, skierował zlecenie do swej kwatery głównej na Rodos, aby do Jerozolimy wysłano dalszych obserwatorów rozejmu. Zarządzenie to Bernadotte wydał wobec zawiadomienia go przez żydowskiego gubernatora wojennego Jerozolimy Bernarda Joseph'a, że Żydzi nie mogą zgodzić się na przyjęcie rozkazu o nieodpowiadaniu ogniem w razie zaatakowania. Rozporządzenie to miało obowiązywać od 13 bm.

## Atak Arabów w Jerozolimie

### Kategoryczny protest rządu Izraela

**NOWY JORK.** — Za pośrednictwem swej delegacji do Rady Bezpieczeństwa, rząd Izraela domaga się ostatecznego terminu zakończenia obecnego rozejmu palestyńskiego, po którym to terminie powinien być zawarty pokój, bądź też arabskie armie inwazyjne powinny opuścić Palestynę. W przeciwnym wypadku rząd Izraela zastrzega sobie wolną rękę dla wyjścia z wytworzonego impasu.

**TEL AWIW.** Jerozolima przeżyła znowu niespokojną noc, gdyż Legion Arabski rozpoczął skoncentrowany atak przy użyciu moździerzy i granatów na oddziały żydowskie. Gwałtowna walka trwała kilka godzin w dzielnicy Góry Syjon, poza północnymi murami starego miasta. Wojska żydowskie odparły atak, zadając straty oddziałom arabskim.

**TEL AWIW.** Komunikat żydowski donosi, że w niedzielę o świcie Arabowie przeszli do

generalnego ataku na całym froncie jerozolimskim.

Głównym obiektem ataków jest Ramath Rahel, osiedle żydowskie na drodze Jerozolima — Betleem oraz Beith Izrael w północnej dzielnicy Jerozolimy. Oddziały Haganah ostrzeliwują koncentrację wojsk arabskich.

**156 WYPADKÓW NARUSZENIA ROZEJMU W PALESTYNI**

**LONDYN.** Agencja Reutera podaje oświadczenie urzędnika ONZ, złożone

w Haifie, że według doniesień arabskich i żydowskich — nastąpiło 156 wypadków naruszenia obecnego rozejmu w Palestynie.

**ŚCIANA PŁACZU W JEROZOLIMIE NIE DOSTĘPNA DLA ŻYDÓW**

**LONDYN.** Jak podaje z Jerozolimy Ag. Reutera, po raz pierwszy od niepamiętnych czasów Żydzi nie będą mogli udać się pod Ścianę Płaczu w dniu święta Tisza B'aw. Prośba Żydów w sprawie umożliwienia im dostępu do tego świętego miejsca pozostała bez odpowiedzi ze strony Arabów, pod których kontrolą znajduje się teren miasta, gdzie mieści się Ściana Płaczu.

## Palestyna znowu na sesji ONZ?

**SZTOKHOLM.** Rozjemca ONZ Bernadotte oświadczył, że zagadnienie Palestyny będzie głównym punktem porządku obrad Generalnego Zgromadzenia ONZ w Paryżu!

W czasie swego pobytu w Genewie Bernadotte omawiał z urzędnikami ONZ sprawę pomocy dla uchodźców arabskich. M. in. pomoc ma być udzielona z Międzynarodowego Funduszu dla Dzieci w formie środków żywnościowych i ubrań dla dzieci arabskich, które opuściły Palestynę.

**SZTOKHOLM.** Hr. Bernadotte oświadczył korespondentowi PAP w Sztokholmie, że ocenia optymistycznie możliwość zawarcia pokoju w Palestynie. Bernadotte powiedział, że spodziewa się doprowadzić rokowania pomyślnie do koń-

ca, albowiem w gruncie rzeczy ani Arabowie, ani Żydzi nie mają ochoty kontynuowania wojny w Palestynie.

Rozjemca ONZ zakomunikował, że natychmiast po powrocie na Bliski Wschód wznowi swoją działalność na rzecz trwałego porozumienia. Bernadotte zapowiedział, że złoży sprawozdanie ze swej misji na paryskiej sesji Generalnego Zgromadzenia ONZ.

Zamach arabski na zakłady wodociągowe w Latrun Bernadotte nazwał zbrodnią, stwierdzając, że dotychczasowe wyniki śledztwa obciążają całkowicie odpowiedzialnością stronę arabską.

W czasie pobytu w Sztokholmie Bernadotte pozostanie w codziennym kontakcie telefonicznym ze swym zastępcą w Palestynie — Francuzem Vigier.

## Zmiana linii granicznej na obszarze Latrun

**LONDYN.** Przedstawiciel ONZ oświadczył w Haifie, że wysadzenie w powietrze stacji pomp w Latrun jest wypadkiem w najwyższym stopniu poważnym, o którym zawiadomiono już Radę Bezpieczeństwa jako o naruszeniu rozejmu przez Arabów. Stacja ta, która znajdowała się na terenie kontrolowanym przez Legion Arabski, została całkowicie zniszczona.

Grupa obserwatorów ONZ przeprowadziła dochodzenie na miejscu wybuchu. Dowódca brytyjski Legionu Arabskiego na obszarze Latrun major Locket został wezwany do udzielenia informacji.

Bernadotte oświadczył ministrowi spraw zagranicznych Izraela Sertokowi, że zgadza się na zmianę linii granicznej na obszarze Latrun.

## USA a transport broni do Izraela

**WASZYNGTON (ITA).** Departament Stanu oświadczył, iż nie posiada żadnych wiadomości o udziale obywateli amerykańskich w transporcie broni do państwa Izrael drogą powietrzną z Czechosłowacji. Oświadczenie to zostało zło-

żone w związku z opublikowaniem wiadomości o używaniu samolotów amerykańskiego typu „Skymaster”, latających pod flagą panamską dla dostarczania broni państwu Izrael.

## Przed sesją Syjon. Komitetu Wykonawczego

**TEL AWIW (MNS).** Na sesji Wielkiego Komitetu Wykonawczego, jaka odbędzie się 22-go bm., rozpatrywany będzie również pogląd, wysuwany przez pewne koła, aby zamiast Organizacji Syjonistycznej istniała w przyszłości Agencja Żydowska. Zwolennicy tego projektu utrzymują, że w przeciwn-

stwie do Organizacji Syjonistycznej, Agencja Żydowska uznana jest przez cały świat. Prócz tego Agencja Żydowska może mobilizować wysiłki zarówno syjonistów jak i niesyjonistów dla dalszej pomocy w rozwoju Państwa Żydowskiego.

## Budowa nowej drogi do Jerozolimy

**TEL AVIV.** — Inżynierowie państwa Izrael rozpoczęli budowę nowej drogi, która ma zastąpić najstarszą drogę górską, prowadzącą z Jerozolimy do Tel-Awivu, a przechodzącą przez terytorium opanowane przez Arabów. Nowa droga ma być gotowa koło października, rozwiązując kwestię transportu żydowskiego do Jerozolimy.

## Dyskusja w sprawie Palestyny na Radzie Bezpieczeństwa

**NOWY JORK.** Delegat Izraela — Eban — oświadczył w Radzie Bezpieczeństwa, że jeśli ONZ nie wyda ostatecznej decyzji w sprawie dostarczenia wody dla Jerozolimy, rząd Izraela nie będzie niczym skrepowany w przeprowadzeniu każdej akcji, mającej na celu zapewnienie dopływu wody do miasta. Eban dodał, że odpowiedzialność za zniszczenie stacji pomp w Latrun spada wyłącznie na Legion Arabski. Rząd Izraela domaga się otrzymania zezwolenia na zajęcie tej stacji pomp celem jej naprawienia.

Delegat syryjski — Khoury — poruszył jeszcze raz sprawę demilitaryzacji Jerozolimy oraz domagał się wydania przez Radę decyzji w sprawie uchodźców arabskich. Zarówno Khoury, jak i delegat egipski Fawzi usiłowali powiązać agendę zaopatrywania w wodę Jerozolimy ze sprawą demilitaryzacji tego miasta.

## Przemysł zbrojeniowy Izraela

**TEL AWIW (Telepress)** Tutejszy nowy przemysł zbrojeniowy stale podnosi swoją produkcję, wytwarzając moździerze, karabiny maszynowe i amunicję. Armaty, granaty ręczne i broń dla samochodów pancernych produkowane są także przez fabryki młodego państwa Izrael, zatrudniające około 1.500 robotników.

**PARYŻ.** Agencja France Presse donosi z Kairu, że pomiędzy przedstawicielami Ligi Arabskiej toczą się rokowania, mające na celu zawarcie ogólnoarabskiego układu gospodarczego. Układ ten przewiduje m. in. obniżenie taryf celnych oraz ustalenie taryf preferencyjnych w stosunkach handlowych między krajami arabskimi.

## Przed Kongresem Intelektualistów we Wrocławiu

TADEUSZ BOROWSKI

# PISARZ I PACYFIZM

Jednym z naczelnych zagadnień, nad którymi będzie dyskutował Kongres Pokoju we Wrocławiu, jest sprawa t. zw. integralnego pacyfizmu, a więc tej postawy intelektualistów i pisarzy, którzy rozczarowani niesprawiedliwością ustroju kapitalistycznego i przerażeni uciskiem klas pracujących i ludów kolonialnych, nie umieją się zdobyć na zdecydowaną walkę z systemem społecznym, i zadawalają się twierdzeniem, że wprawdzie na świecie jest źle, ale że tego zła nie wolno zwalczać siłą. Postawę swoją nazywają oni również humanizmem; w istocie jednak propaganda tej postawy budzi może — i istotnie budzi — poczucie bezsilności i zwątpienie w zwycięski wynik walki.

Pacyfiści integralni twierdzą, że zbrodnia z czasem przestaje być zbrodnią, że wprawdzie dziś panuje system wyzysku w krajach kapitalistycznych, ale że drogą łagodnej rewolucji przekształci się on w system sprawiedliwszy, prawda, że nie mówią oni, jak ten system będzie wyglądał.

Ostatnio w czasopiśmie E. B. C. „Listener“ Richard Hughes, znany pisarz angielski umieścił obszerny artykuł o obowiązkach pisarza, polemizując z postawą ideową pisarzy krajów demokracji ludowej.

Według Hughesa pisarz nie może wierzyć w jakąś ideę i być jej propagatorem. Będzie to jego zdaniem, niezgodne z demokracją. „Dla czego moja opinia — pyta Richard Hughes — ma być warta więcej niż opinia mojego sąsiada, żołnierza, który nie zgadza się ze mną? Czy jest to demokratyczne? Nie namawiać żołnierza aby wkraczał do polityki z karabinem, dlaczego chcę, abym wchodził do niej z moim śmiertelnym orężem — piórem?”

Richard Hughes zapomina o tym, że kapitalizm wkracza z karabinem do polityki i że na nie nie zda się czekać, aż ustroj kapitalistyczny sam zechce się zmienić.

Że tak jest, ogłaszamy dla przykładu parę charakterystycznych dokumentów. WSZYSCY JESTEŚMY WSTRZĘSIENI BEZPRZYKŁADNYMI WYPADKAMI W PALESTYNY, GDZIE IMPERIALIŚCI I ICH POMOCNICZY ZE SPER ARYSTOKRACJI ARABSKIEJ USILOWALI ZLIKWIDOWAĆ ZBROJNIE MŁODE PAŃSTWO IZRAEL, NIE WAHAJĄC SIĘ PRZED SPALENIEM JERUZOLIMY I BOMBARDOWANIEM INNYCH OTWARTYCH MIAST ŻYDOWSKICH. Dwanaście lat temu, na Kongresie Pokojowym w Brukseli (3 września 1936 r.) delegat ludności żydowskiej z Palestyny DAWID KOWARSKI oraz delegat arabski NADŻIB JUSSUF ogłosili wspólnie następującą deklarację:

Widmo bratobójczej wojny rzuciło już swój cień na nasz kraj. Oto od czterech miesięcy Palestyna żyje pod znakiem ognia i krwi. Żydowskie masy, pracowite i spokojne, bezbronne kobiety i dzieci, żydowskie sanitariuszki w czasie ich humanitarnej służby, padły ofiarą morderców arabskich.

Ciemne moce wykopały przepaść nienawiści narodowej między ludem żydowskim i arabskim. „Anthifa“, która prowadzi walkę o braterskie pojednanie obu narodów, ubolewa także nad wieloma Arabami, którzy padli, daremnie poświęceni przez owe ciemne moce.

Ludność żyje jak na polu bitwy. Już dziś Arabowie i Żydzi czują grozę przyszłej wojny światowej.

Kraj nasz jest mały, lecz ma zasadnicze znaczenie w polityce i gospodarce międzynarodowej.

Żywość obu narodów jest ściśle związana z Palestyną. Miejscowa ludność arabska od wieków zrasza krwawym potem twardą głębię naszego kraju. Napływowa ludność żydowska, która rozlewa się po Palestynie, wytrwała pionierską pracą szuka wyjścia dla swego narodu, uciskanego i prześladowanego. Ostatnie cztery lata nasilonego napływu Żydów można uznać za okres szybkiego rozwoju gospodarczego i społecznego, którego dobrodziejstwa przyniosły korzyść zarówno Arabom jak Żydom.

W czasie wielu lat kryzysu światowy omijał Palestynę. Obecnie ojczyzna nasza stała się ofiarą intensywnego przygotowania wojny. Mały kraj i dwa stare, lecz słabe narody stały się igraszką w ręku podżegaczy wojennych. Wzniesiono piekielny ogień zbrodni

### CZŁONKOWIE PARTII HASZOMER HACAIR W ANGLII PRZYKOTOWUJĄ SIĘ DO WYJAZDU DO IZRAELA

LONDYN (Obsł. wł.) Członkowie partii Haszomer Hacair w Anglii postanowili w okresie urlopowym spędzić dwa tygodnie w kibucu hachszary w Bedfordzie i dopomóc przy tegorocznych zbiorach. Wielu członków partii postanowiło wstąpić do kibucu.

W Bedfordzie odbyło się seminarium, w którym uczestniczyli członkowie wszystkich oddziałów partii Haszomer Hacair w Anglii. Wygłoszono szereg referatów, m. in.: o Światowym Kongresie Żydowskim, o zagadnieniach arabskich, oraz o roli Zjednoczonej Partii Robotniczej w Izraelu.

W dniach 25 — 28 sierpnia odbędzie się Światowy Kongres Intelektualistów w Obronie Pokoju, w którym weźmie udział przeszło 500 uczonych, literatów, artystów etc. W związku z powyższym zamieszczamy artykuł wybitnego pisarza polskiego Tadeusza Borowskiego.

ni bratobójstwa między dwoma narodami. Pragnie się w ten sposób lepiej zapanować nad naszym krajem. Usiłuje się w ten sposób uczynić z Żydów i Arabów mięso armatnie przyszłej wojny.

Powódź nienawiści narodowej grozi zatopieniem Palestyny. My, delegaci palestyńscy, bojownicy o pokój światowy, Arab i Żyd, występujemy po raz pierwszy przed opinią międzynarodową, by uroczystie oświadczyć:

**DOŚĆ MAMY TRAGICZNEGO DOŚWIADCZENIA UBIEGŁEJ WOJNY. NIKT NIE ZAOFIARUJE SWĘJ KRWI.** Do ostatnich sił, jakie mamy, będziemy się przeciwstawiać wszelkim próbom przemiany naszego kraju w pole bitwy. ŻYDZI I ARABOWIE PRAGNĄ WSPÓLNIE PRACOWITEJ ODBUDOWY SWĘJ OJCZYZNY, W DUCHU WYDAJNEJ PRACY POKOJOWEJ OBU NARODÓW I PRZEBUDOWY SPOŁECZNEJ. Huk dział i karabinów maszynowych, wybuchy bomb w Palestynie, przyguszają teraz nasze wezwanie do pokoju; lecz mimo wszystkich trudności i niebezpieczeństw pozostajemy na naszej strażnicy w Azji, aby strzec pokoju światowego, aby zachować kraj nasz od zniszczenia, aby ocalić oba nasze narody od wypadku.

## Serdeczne przyjęcie posła Izraela w Pradze

PRAGA (ITA). Podczas uroczystości przyjęcia posła Izraela przez Radę Miejską miasta Pragi, na historycznym ratuszu praskim powiewała flaga Państwa Izrael.

Posła Ueberalla, któremu towarzyszyli wyżsi urzędnicy poselstwa, powitał wiceburmistrz M. Krosnar, podkreślając tradycyjne więzy przyjaźni, łączące naród czeski i żydowski. Mieszkańcy Pragi — powiedział on — zawsze wykazywali pełne zrozumienie dla walki narodu żydowskiego o wolność. Mam nadzieję — oświadczył wiceburmistrz

W naszej walce nie możemy zostać sami. Ogień, który tli się w naszym kraju, łatwo rozszerzy się może daleko poza jego granice. Ogłaszamy uroczyste wezwanie do wszystkich szczerych przyjaciół pokoju światowego i solidarności narodów, do wszystkich czynnych twórców kultury ludzkości, do zorganizowanej klasy robotniczej całego świata, do wszystkich mas pracujących:

**PODTRZYMAJCIE PALESTYNĘ. POMÓŻCIE NARODOM ARABSKIEMU I ŻYDOWSKIEMU W BUDOWANIU ICH OJCZYZNY W POKOJU.**

Z naszej strony, przyjmujemy na siebie uroczyste zobowiązanie rozpowszechnienia w Palestynie idei powszechnego ruchu w obronie pokoju i wnieślenie w ten sposób naszego wkładu do budowy braterstwa i jedności narodów.

Czy od tego czasu zmieniło się coś w Palestynie? Owszem!

Naród żydowski siłą przeciwstawił się agresji imperialistycznej. Podczas trzydziestu lat swego panowania w Palestynie protektor nie uczynił nic aby zapewnić temu krajowi spokój i dobrobyt. Uczynił to sami Żydzi, którzy w najtrudniejszych warunkach wojny przeprowadzają w kraju reformy społeczne i realizują ogromny program budownictwa.

— że nasza przyjaźni jeszcze bardziej się pogłębi. Pod koniec uroczystości wręczył on posłowi Ueberallowi i członkom poselstwa kilka starych i rzadkich ksiąg.

W swojej odpowiedzi, wygłoszonej w języku hebrajskim i francuskim, poseł Izraela oświadczył, że Praga była pierwszym miastem, które złożyło gratulacje stolicy Izraela Tel Awiwowi z okazji powstania nowego Państwa. Poseł Ueberall zaprosił w imieniu burmistrza Tel Awiwu burmistrza Pragi do odwiedzenia stolicy Izraela.

## O murzyńskim pochodzeniu Himmlera... zapewniał Streicher

(Ponieważ uwagi oparte są na najnowszej książce o procesie norymberskim, pióra G. M. Gilberta, „urzędowego psychologa więziennego“, który miał sposobność doskonałego zaznajomienia się z więźniami, słuchał ich zwierzeń, spowiedzi, protestów, badał ich usposobienia i nastroje — red.)

Więźniów można by podzielić na trzy grupy: przywódców hitlerowskich, starszości i dyplomatów, „objających się po świecie“. Wszyscy oskarżeni prawdopodobnie żywi nadzieję, że wyjdą z procesu obronną ręką, albo przynajmniej, że stoczą zwycięską walkę i żaden (z wyjątkiem Hessa i Streichera) nie ukrywał pewnej pretensji, że w ogóle trafił za

kratki. Co! Oskarżeni o spowodowanie wojny? Co do licha, przecież każdy naród prowadził wojny, inaczej nigdy by się nie stał wielki. Goering odczuwał przez jakiś czas jowialny żal o orimem lesae majestatis. Ribbentrop i von Papen uważali się jedynie za pośredników dyplomatycznych, Keitel i Doenitz wypełniali rozkazy, które otrzymywali z góry. To był zatem pierwszy wstrząs — zarzut, że są podżegaczami wojennymi. Drugi — nie mniejszy nastąpił wtedy, kiedy wyświetlono przed ich oczami filmy amerykańskie i rosyjskie, wykazujące ich okrucieństwo. Żaden z więźniów według ich własnych relacji, nigdy nawet nie słyszał o takich wydarzeniach. Obciążenie ich odpowiedzialnością za te

## Fermenty wśród ogólnych syjonistów

Tel-Aviv (obsł. wł.).

W najbliższym czasie ma nastąpić zjednoczenie partii „Alija Chadasza“ i organizacji „Haowed-Hacijoni“, w rezultacie czego powstanie zaczątek partii postępowych ogólnych syjonistów. Organizacja „Alija Chadasza Owedet“ nie przystępuje do tego zjednoczenia. Toczy się pertraktacje z grupą „A“ ogólnych syjonistów w sprawie ich przystąpienia do nowej partii.

Należy podkreślić, iż w ostatnim czasie wśród partii ogólnych syjonistów oraz wśród członków partii „Alija-Chadasza“ znacznie zaostrzyły się sprzeczności między różnymi nurtami. Podczas zjazdu ogólnych syjonistów, który obradował ostatnio, ujawniły się różnice zdań między grupą „A“ ogólnych syjonistów, reprezentowaną przez I. Grynbauma a członkami Związku Ogólnych Syjonistów. Na zjeździe nie osiągnięto porozumienia w sprawie jednolitej platformy politycznej. „Haowed Hacijoni“ który podczas zjednoczenia, przed dwoma laty, grup „A“ i „B“ pozostał poza ramami nowej partii, postanowił obecnie nie wracać do tej organizacji, gdyż dominują tam nie szczerne kole. „Haowed Hacijoni“ uważał za słuszną prowadzić działalność, zmierzającą do przeciwności na swoją stronę ogólnych syjonistów grupy „A“ i wspólnie z mieszczańską częścią „Alija-Chadasza“ utworzył postępową partię.

Również w partii „Alija Chadasza“ ujawnił się ostatnio ferment w stosunkach między odłamem mieszczańskim a nurtem, którego członkowie należą do Histadrutu. Dookoła F. Rozenblita skoncentrowały się kole, które prowadzą od dłuższego czasu nieoficjalne rozmowy z grupą Grynbauma. Ta część partii „Alija Chadasza“ jednoczy się obecnie z „Haowed-Hacijoni“.

Członkowie „Alija Chadasza Owedet“ podkreślają, że jako socjaliści nie mogą być członkami partii, do której będzie należał „Haowed-Hacijoni“ i być może — Grynbaum, których stosunek do Irgunu i do kwestii arabskiej nie pokrywa się z ich stanowiskiem.

W toku pertraktacji zjednoczeniowych uzyskano porozumienie odnośnie instancji nowej partii, które na razie mają być utworzone na zasadach parytetu. Młodzież oraz członkowie Histadrutu w nowej partii, będą automatycznie członkami Haowed-Hacijoni.

Nie ulega kwestii, iż „Alija-Chadasza-Odwet“ nie będzie w stanie kontynuować swego istnienia jako odrębna partia. W obliczu mającego nastąpić zjednoczenia, członkowie „Alija Chadasza Owedet“ będą zmuszeni ustalić swoją drogę w łonie Histadrutu.



[Zach. Ag. Pras.]

# Marzenia ściętej głowy

## czyli chorobliwa fantazja Abdulli — króla-nieuka

Dziennik „Trud“ zamieszcza nader interesujące głosy prasy syryjskiej oraz komentarze odnośnie stosunku Arabów do wojowniczych zamiarów Abdulli. Artykuł zatytułowany jest „Marzenie króla Abdulli“. Czytamy tu m. in.:

„Jak wiadomo, wiosną bieżącego roku przed rozpoczęciem działań wojennych w Palestynie zawarty został nowy układ o „przymierzu“ między Anglią a Transjordanią. Obecnie dla nikogo nie jest tajemnicą, że król Abdulla z pomocą tego układu dąży do realizacji swoich daleko sięgających celów. W bujnej fantazji spragnionego hołdów króla już zarysowała się scena jego triumfalnego wjazdu do stolicy nowego państwa — Jerozolimy, gdzie miała nastąpić koronacja „pana wielkiej Syrii“.

Jak wiadomo jednak, plany Abdulli spaliły na panewce. Grając na słabych strunach Abdulli i rozpalając jego wyobraźnię, Anglia po mistrzowsku wykorzystwała go w charakterze swojej marionetki i narzędzia swej imperialistycznej polityki na Środkowym Wschodzie.

Demokratyczne elementy szybko zorientowały się, na czym polega istota anglo-transjordańskiego sojuszu. Powszechnie wiadomo, iż opublikowanie tego dokumentu wywołało w Transjordanii i innych krajach arabskich burzę i niezadowolenie. Wyrażając te nastroje, gazeta syryjska „Al-Ducha“ pisała w swoim czasie: „Król Abdulla dobrowolnie nałożył na siebie żelazne kajdany i przygotowuje grunt, by zakuć w nie również wszystkich Arabów. Podpisując umowę, Abdulla dopuścił się wielkiego przestępstwa wobec swego narodu. Na mocy warunków umowy, Transjordanii przekształca się w koszarę i strategiczną bazę armii brytyjskiej“.

Oburzenie ogarnęło szerokie rzesze społeczeństwa, które zażądały anulowania zawartej umowy. W odpowiedzi, władcy Transjordanii użyli wypróbowanych metod terrorku i represji przeciwko niezadowolonym.

Wydarzenia, które rozwinęły się w późniejszym czasie, załagodziły na pewien okres wzburzenie mas przeciwko zawartej umowie. Jednakże w ostatnim czasie dokument ten znów wypłynął na powierzchnię i niejednokrotnie był wspomniany podczas omawiania kwestii palestyńskiej przez Radę Bezpieczeństwa.

Po wygaśnięciu mandatu po wycofaniu swych wojsk z Palestyny, Wielka Brytania nie zrezygnowała ze swoich baz na Środkowym Wschodzie. Mając bogate doświadczenie w wywoływaniu konfliktów między narodami, Brytyjczycy w dalszym ciągu podburzali Arabów przeciwko Żydom, z drugiej zaś strony, wywoływali spory wśród różnych państw arabskich. Należy przy tym zaznaczyć, iż działania wojenne w Palestynie miały służyć jako kłapa bezpieczeństwa, przy pomocy której Anglia chciała odwrócić uwagę narodów arabskich od walki o polityczną i gospodarczą niezależność.

W świetle tych planów rozumiemy dosko- nale, dlaczego Wielka Brytania udziela znacznego poparcia Abdulli (mimo protestu szerokiej mas we wszystkich krajach, w tej liczbie i Anglii) oraz sprzeciwia się pokojowemu uregulowaniu kwestii palestyńskiej. Abdulla jest pionkiem, stale wysuwany, gdy powstaje kwestia ustroju państwowego w Palestynie. Charakterystycznym jest, iż mediator z ramienia ONZ, Bernadotte, w swoich ostatnich propozycjach (bez wątpliwości podyktowanych przez Anglię) wysunął m. in. postulat, by Transjordanii stanowiła część siładową Palestyny.

Lansowany w niektórych kołach Wielkiej Brytanii projekt utworzenia „Wielkiej Syrii“ z Abdulla na czele, zagraża nie tylko niepodległości państwa Izrael, lecz również suwerenności Syrii i Libanu.

Jasne, że ten projekt wywołuje ostre protesty również ze strony państw arabskich, które widzą w osobie Abdulli zrzeczonego karierowicza i chciwego władzy intryganta, gotowego na wszelkie ustępstwa wobec

anglo-amerykańskich imperialistów, byle osiągnąć swe cele.

Działania wojenne Legionu Arabskiego przeciwko Państwu Izrael nie zakończyły się — jak wiadomo — żadnym sukcesem. Jednakowoż Anglii nawet w chwili obecnej nie wypuszczają jeszcze z rąk swej marionetki i w dalszym ciągu za kulisami ONZ knują intrygi, dążąc do utrzymania swych podważonych wpływów na Środkowym Wschodzie.

Należy podkreślić, iż w państwach arabskich coraz bardziej stają się jasne istotne cele Anglii i jej wasala Abdulli. Gazeta „Al-Ducha“, omawiając destruktywny wpływ Abdulli, pisze: „Kiedy wreszcie świat arabski zbuntuje się przeciwko temu monarszeniekowi? Kiedy Arabowie usuną ze swego ciała ten wrzód?“.

Ta kwestia interesuje wielu Arabów, którzy zdają sobie sprawę ze szkodliwości antynarodowej polityki Abdulli — narzędzia polityki imperializmu“.

## Naceret — probierz stosunków żydowsko-arabskich

Znany dziennikarz, Jon Kimchi, omawiając stosunki żydowsko-arabskie w Naceret stwierdza w specjalnej korespondencji m. in.:

„W Naceret kształtują się nowe stosunki między Żydami i Arabami. Przede wszystkim odczuwa się tu wpływ zorganizowa-

nego społeczeństwa arabskiego. Wprawdzie wpływy te nie są jeszcze bardzo silne, lecz są to poważne zaczątki. Burmistrzem Rady Miejskiej jest muzułmanin. W mieście istnieje arabska organizacja związków zawodowych, współpracujących z miejscowym biurem pośrednictwa pracy, władza-

mi wojskowymi oraz z instytucją „Solel-Bone“. Poza tym w mieście rozwija szeroka działalność oddział „Ligi Wyzwolenia Narodowego“ (arabskich komunistów).

Kształtowanie się stosunków między państwem Izrael a Arabami zamieszkałymi w Naceret może w dużej mierze przekonać opinię publiczną świata oraz społeczeństwa arabskiego o polityce Izraela w stosunku do Arabów.

Miejscowi przywódcy arabscy utrzymują, iż ich polityka opiera się na wytycznych uchwały ONZ. Uważają oni za konieczne utworzenie samodzielnego państwa arabskiego w granicach przewidzianych uchwałą ONZ oraz sprzeciwiają się opanowaniu przez Abdullę arabskiej części Palestyny. Wobec podziału tych terenów pomiędzy państwa arabskie. W swoim czasie te koła arabskie popierały Wysoki Komitet Arabski, którego polityka ich jednak rozczarowała.

Arabowie miasta Naceret prawie nie utrzymują żadnego kontaktu z Arabami zamieszkałymi na terenie „trójkąta arabskiego“. Jednakże w wypowiedziach miejscowych Arabów na temat ogólnej sytuacji, przebiega troska o „przyszłość Arabów palestyńskiego“.

Doskonały znawca problemów arabskich J. Waszyc, w artykule opublikowanym w dzienniku „Al Hamizmar“ cytując słowa odezwy, wydanej przez „Ligę Wyzwolenia Narodowego“ w Naceret: „Naród żydowski utworzył swoje państwo, którego broni — stwórzmy również nasze samodzielne państwo, współpracując z państwem Izrael“.

Liga Arabska — pisze J. Waszyc — pozostająca na usługach imperializmu, usiłowała przez utopienie kraju w morzu krwi i lez przeciwdziałając likwidacji władzy brytyjskiej w kraju oraz utworzeniu samodzielnego państwa. Porażkę Ligi należy uzupełnić przez utworzenie samodzielnego państwa arabskiego.

Po raz pierwszy spotykamy się z jawnym i publicznym oświadczeniem o dążeniu do utworzenia państwa arabskiego w arabskiej części Palestyny, państwa — związanego przyjaznymi stosunkami z Izraelem.

Nie jest przypadkiem, że to oświadczenie zostało opublikowane w Naceret, w którym zostało osiągnięte również zwycięstwo polityczne. Sytuacja w Naceret winna przekonać wszystkich o możliwości ułożenia dobrych stosunków między obu narodami.

Przykład Naceret znajduje oddźwięk wśród Arabów w Schem i Ramallah. Mufti już dawno stracił swe wpływy. Prestiż Abdulli jako zbawiciela został poważnie podważony z chwilą, gdy Glubb Pasza zdecydował się nie stawiać silnego oporu w Lyddzie i Ramle.

## Los żydowskich jeńców wojennych

TEL AWIW (Obsł. wł.). Przemawiając na konferencji prasowej, oficer łączności armii Izraela z Międzynarodowym Czerwonym Krzyżem, dr Arie Steinberg oświadczył, że ogólnie biorąc, stanowisko Arabów wobec Międzynarodowego Czerwonego Krzyża i jego uprawnień nie uległy zmianie od ostatnich 15-tu lat. Mówca oświadczył, że w chwili obecnej w rękach arabskich znajduje się 850 żydowskich jeńców wojennych, w tej liczbie 670 w Transjordanii, 133 w Egipcie, zaś pozostali w Syrii. Jeńcy ci traktowani są stosunkowo lepiej w Egipcie, aniżeli w innych krajach arabskich.

Dr Steinberg oświadczył ponadto, że Międzynarodowy Czerwony Krzyż sprwadził cztery okręty żywności i środ-

ków leczniczych dla żydowskich jeńców wojennych oraz uczynił przygotowania, aby mogli oni otrzymywać i wysyłać pocztę. Żydowskie jeńcy wojenni — ranni, kobiety i dzieci — zgodnie z umową, zawartą z Czerwonym Krzyżem — zostaną zwolnieni w ciągu najbliższych dziesięciu dni.

Były wypadki, że członkowie personelu Czerwonego Krzyża byli ranieni lub zabici w chwili, gdy wynosili rannych żołnierzy z pola walki.

Delegacja Czerwonej Tarczy Dawida uda się na międzynarodową Konferencję Czerwonego Krzyża, która rozpoczyna się w Sztokholmie 22-go sierpnia. Składająca się z trzech osób delegacja, zaproponuje przyjęcie Izraela jako sygnatariusza konwencji genewskiej.

## Jak Tel-Awiw witał posła ZSRR

TEL AWIW (obsł. wł.). Pierwszy poseł radziecki w Państwie Izrael PAWEŁ IWANOWICZ JERSZOW przybył do Tel Awiwu późną nocą w poniedziałek 9-go bm. wraz z 16-oma członkami misji dyplomatycznej i personelu konsularnego.

W drodze z Haify, odbytej bez światła ze względu na obowiązek kaciemienia, delegacji radzieckiej towarzyszył kierownik Departamentu Wschodniego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Izraela Arie Lawawi. Policja wojskowa w samochodach patrolowych poprzedzała i zamylała konwój.

W Tel Awiwie główne ulice były udekorowane czerwonymi sztandarami i transparentami z napisami: „Witamy w Izraelu pierwszego posła radzieckiego“. Pomimo późnej pory i zaciemnienia (które odwołane zostało dopiero 11 bm.) przeszło tysięczny tłum od południa oczekiwał cierpliwie w pobliżu hotelu Gat Rimon nad brzegiem morza, aby być świadkiem historycznego wydarzenia. Policja wojskowa Izraela z trudem mogła torować drogę misji wśród tłumów, które entuzjastycznie witaly jej przybycie.

Paweł Jerszow, szczupły młody człowiek, który uprzednio był Charge d'Affaires w Ankarze,

### IZRAEL WYPUSZCZA WŁASNĄ WALUTĘ

TEL AWIW. W przyszłym tygodniu będzie wypuszczona na rynek w państwie Izrael nowa waluta w miejsce dotychczasowego funta palestyńskiego. W związku z tym ministerstwo finansów zamierza utworzyć Bank Izraela.

### PROTEST ŻYDÓW PRZEBYWAJĄCYCH NA CYPRZE

LONDYN. Jak donosi Agencja Reutersa z Cypru, 11 tysięcy Żydów internowanych na tej wyspie, wysłało do Organizacji Narodów Zjednoczonych protest przeciwko ich przetrzymywaniu. Tekst protestu wysłany został również do rządu Izraela.

## Przed wyborami do parlamentu

TEL AWIW (obsł. wł.). Rząd Izraela przyjął uchwałę o utworzeniu Rady Jerozolimskiej, która będzie współpracowała z gubernatorem wojskowym. W skład Rady wejdzie 27 przedstawicieli wszystkich partii w tym pięciu członków Mapaj, trzech Mapam (Zjedn. Partia Robotn.), trzech reprezentantów ogólnych syjonistów i Haowed Hacijoni, czterech Mizrahi

i Hapoel Hamizrachi, czterech Agudat Izrael i Poalej Agudat Izrael, dwóch rewizjonistów, dwóch sefardyckich i po jednym przedstawicielu Alija Chadasza, Jementów, komunistów oraz WIZO.

Mianowany przez Radę Państwa komitet specjalny czyni energiczne przygotowania przed wyborami do zgromadzenia Ustawodawczego.

## Anglicy wysadzili w powietrze tunel wybudowany przez internowanych na Cyprze

FAMAGUSTA (ITA) Inżynierowie brytyjscy wysadzili w powietrze tunel, który został wybudowany nakładem wielkiego wysiłku przez internowanych na Cyprze Żydów, w celu wydostania się z obozów i emigrowania do Izraela. Przed wysadzeniem tego podziemnego przejścia, Anglicy napełnili je wodą w ilości blisko półtora miliona litrów. Tunelem tym udało się podobno 80-ciu internowanym wydostać z Cypru.

Urzednicy brytyjscy sądzą, że przedstawiciele żydowscy, znajdujący się na Cyprze poza obrębem obozów, utrzymywali kontakt radiowy z mieszkańca-

mi obozów, usiłując skłonić specjalistów spośród internowanych do ucieczki małymi łodziami, dostarczającymi pod osłoną nocy do brzegów Cypru.

Miejscowi Żydzi twierdzą, że Anglicy znacznie przeceniają możliwości wydostania się z obozów. Dwa bataliony wojsk angielskich pełnią stale służbę w obozach, a policja na Cyprze przeszukuje skrupulatnie każdy wóz i samochód, poszukując zbiegłych z obozów. W powietrzu patrolują samoloty RAF'u, tropiąc podejrzane łodzie.

Żydzi zamierzają zakwestionować moc prawną ustawy, wydanej dwa lata te-

mu w sprawie uciekinierów z obozów internowanych. Utrzymują oni, że rząd angielski nie ma prawa internować Żydów po wygaśnięciu mandatu brytyjskiego nad Palestyną. Żydzi ci są obywatelami Izraela, więc Anglia nie ma prawa internować obywateli obcego państwa, na teren którego chcą się dostać.

RZYM (Ita). — 25 Żydów, aresztowanych ostatnio za nieposiadanie wszystkich wymaganych dokumentów osobistych zostało zwolnionych na skutek ostrego protestu, złożonego przez centralny komitet uchodźców żydowskich na ręce rządu włoskiego i urzędników IRO.

## Wiadomości z KRAJU

UROCZYSTOŚCI Z OKAZJI PIĄTEJ  
ROZCZNYCY W GETCIE BIAŁOSTOCKIM  
BĘDĄ SFILMOWANE

WARSZAWA (ŻAP) W związku z uroczystościami, które będą miały miejsce 16 sierpnia br. w Białymstoku, ku czci 5 rocznicy powstania w getcie, udaje się tam specjalna ekipa żydowskiej spółdzielni filmowej „KINOR”. Pracownicy „Kinoru” sfilmują przebieg uroczystości.

WIZYTA INTELEKTUALISTÓW  
W ŻYDOWSKIM INSTYTUCIE  
HISTORYCZNYM

WARSZAWA (ŻAP). W dniach od 25 do 28 br. odbędzie się we Wrocławiu Kongres Inteligentów z całego świata, pod hasłem walki o pokój. Na Kongres zapowiedziano swój przyjazd wielu znakomitych uczonych, artystów, pisarzy i muzyków.

Po zakończeniu obrad goście przybędą do Warszawy, gdzie 30 sierpnia zwiedzą m. in. muzeum martyrologii i walki w Żydowskim Instytucie Historycznym i zapoznają się z jego zbiorami.

KRAKÓW

Staraniem Komisji K.K.L. w Krakowie odbyła się UROCZYSTA AKADEMIA poświęcona 44 rocznicy śmierci twórcy syjonizmu politycznego — Dr Teodora Herzla i 14 rocznicy śmierci wieszca narodowego — Ch. N. Bialika. Imieniem komisji K.K.L. akademię zagał ob. Halpern.

Okolicznościowe przemówienie wygłosili mgr Salpeter i mgr Bosak. Odśpiewaniem hymnu narodowego została zakończona część oficjalna. W części artystycznej akademii udział brały m. in. uczennice Hebrajskiej Szkoły „Tarbut” w Krakowie.

DO WSZYSTKICH OBYWATELI — ŻYDÓW,  
KTÓRZY W CZASIE OKUPACJI HITLEROWSKIEJ PRZEBYWALI W CZĘSTOCHOWIE!

W związku z postępowaniem rehabilitacyjnym byłych „policjantów granatowych”, wzywając wszystkich obywateli - żydów, przebywających w okresie okupacji hitlerowskiej w Częstochowie, by bezzwłocznie zgłosili pisemnie lub ustnie do Okręgowego Komitetu Żydowskiego w Częstochowie — nazwiska tych policjantów granatowych, którzy współpracowali z Niemcami lub też na własną rękę przyczynili się do zagłady naszych braci i sióstr.

OKR. KOMITET ŻYDOWSKI  
W CZĘSTOCHOWIE

ZBRODNIARZ WOJENNY — H. HOEFFLE  
UJĘTY

WARSZAWA (ŻAP). Żydowska Komisja Historyczna w Lintzu zawiadomiła żydowski Instytut Historyczny w Warszawie, że w Austrii zatrzymany został H. Hoeffle — kierownik pierwszej akcji wysiedleńczej w getcie Warszawy.

Getstapowiec ten przed przyjazdem do Warszawy w lipcu 1942 r. wstąpił się w Lublinie okrętą likwidacją tamtejszej ludności żydowskiej.

Władze niemieckie, licząc na „doświadczenie” Hoeffle, skierowały go do wykonania identycznego zadania w Warszawie.

H. Hoeffle jest właśnie tym Niemcem, który to w nocy z 21 na 22 lipca 1942 wręczył ówczesnemu przewodniczącemu Judenratu w Warszawie, inż. Czerniakowskiemu, zawiadanie o decyzji władz hitlerowskich wysiedlenia żydów ze stolicy.

H. Hoeffle będzie wydany polskim władzom sądowym.

Kat ludności żydowskiej Włocławka odpowiada za swe zbrodnie.

10 mb. rozpoczął się we Włocławku proces przeciwko zastępcy komisarza niemieckiego w okresie okupacji Eilertowi Hesenmeyrowi. Hesenmeyer był również członkiem kolegium, zmierzającego do wyniszczenia z względów rasowych obywateli polskich pochodzenia żydowskiego. Wydał on szereg zarządzeń, ograniczających swobodę żydów oraz nałożył na nich obowiązek składania kwot pieniężnych na rzecz Niemców. Kwoty te dochodziły niekiedy do kilku milionów. Hesenmeyer nakazał spalenie synagogi we Włocławku, po czym oskarżył ludność Włocławka o jej podpalenie aresztując pod tym pozorem wiele osób.

Hesenmeyer nie ograniczał się do wydawania zarządzeń. Niejednokrotnie brał sam udział w przesładowaniu i znęcaniu się nad ludnością, która nieraz mordował własnoręcznie.

W grudniu roku 1939 Hesenmeyer wydał rozkaz podpalenia przedmieścia Włocławka Grzywna i wyniszczenia zamieszkałej tam ludności polskiej, kierując osobiście akcją.

Na wiosnę roku 1942 pełniac obowiązki komisarza Kramera, który wówczas był nieobecny, Hesenmeyer zarządził likwidację dzielnicy żydowskiej, kierując osobiście akcją „sztafet ochronnych” i biorąc udział w mordowaniu ludności żydowskiej.

Kat Włocławka uciekł w 1945 roku do Niemiec, gdzie został ujęty i przewieziony do Włocławka z brytyjskiej strefy okupacyjnej.

Rozpoczęty proces ujawni niewątpliwie szereg dalszych szczegółów działalności krwawego zbrodniarza.

## Żydowska szkoła muzyczna w Wałbrzychu

WAŁBRZYCH (ŻAP) Staraniem miejscowego oddziału Żydowskiego Towarzystwa Kultury i Sztuki powstała w Wałbrzychu Żydowska Szkoła Muzyczna. Na razie uruchomiono klasy skrzypiec i fortepianu. Organizatorzy mają jednak zamiar utworzenia jeszcze klasy instrumentów dętych.

Początek roku szkolnego w nowooteartej szkole nastąpi 1 września br. Do pracy pedagogicznej zaangażowano pierwszorzędną, wysoko wykwalifikowaną sily z prof. Marią Halbert-Cywiak na czele.

Dotychczas do szkoły zgłosiło się już 110 uczniów. Zgodnie z decyzją Towarzystwa Kultury i Sztuki, dzieci górników i robotników

ciężkiego przemysłu, korzystać będą ze specjalnych ulg.

Wydział Kultury i Sztuki miejscowego starostwa, w pełni doceniając znaczenie nowej placówki kulturalnej, przekazał szkole 4 pianina i 1 fortepian.

Przy szkole, w godzinach popołudniowych, czynne będą kursy umuzykalniające dla dorosłych.

Warto podkreślić, że w poczet uczniów załączono już kilkoro dzieci górników francuskich.

Działalność Towarzystwa Kultury i Sztuki mają nadzieję, że nowa placówka muzyczna będzie subsydiowana przez władze szkolne.

## Żydostwo angielskie z pomocą Izraelowi

LONDYN (ITA). Prezes Żydowskiego Funduszu Narodowego w Wielkiej Brytanii i przewodniczący Zjednoczonego Palestyńskiego Appeal'u Aaron Wright, udał się do Izraela w celu odbycia ważnych rozmów, dotyczących przyszłej działalności Keren Kajemet. Przedyskutował on z dyrektorem KKL, d-rem A. Granowskim i innymi działaczami szereg zagadnień, jakie wyłoniły się w związku z powstaniem Państwa Izrael. W tym samym czasie dr. Wright zbada

możliwość realizacji szerokich planów ekonomicznych, zwłaszcza zaś na polu budownictwa.

Dr Wright złoży sprawozdanie z dotychczasowej działalności społeczeństwa żydowskiego w Anglii i omówił z działaczami izraelskimi rolę, jaką może odegrać w przyszłych latach żydostwo angielskie, udzielając pomocy dla urzeczywistnienia wielu zadań, jak imigracja i kolonizacja.

## Konferencja światowa Agudy

TEL AWIW (Obsł. wł.) W przyszłym miesiącu odbędzie się w państwie Izrael konferencja światowa Agudat Izrael, na której omówiona zostanie sprawa imigracji i kolonizacji Żydów ortodoksyjnych.

W czasie trwania konferencji delegaci odwiedzą ośrodki, instytucje i osiedla

Agudy na terenie całego Izraela. Od 20 do 23-go bm. odbędzie się w Paryżu konferencja europejska Agudy, w której weźmie również udział siedmiu delegatów Izraela. Wniosą oni rezolucję, domagającą się wzmoczenia działalności w Izraelu.

## Kronika kulturalna

ZWIĄZEK RADZIECKI

W Charkowie, Stalino, Połtawie i Makiejewce odbyły się wieczory pieśni i żywego słowa żydowskiego. Artysta Michał Furman wykonał pieśni z tekstami Fefera, Kwitko, Kahanego i żydowskie ludowe pieśni. Artysta Chalif odczytał kilka opowiadań Szaloma Alejchema i balladę Tajfa „Sierżant Cale Szyk”.

Trzeciego sierpnia przybył do Rygi na gościnne występy żydowski rządowy teatr Republiki Białoruskiej. Tego samego dnia wieczorem zespół dał widowisko „200 tysięcy” Szaloma Alejchema w sali Rosyjskiego Teatru Dramatycznego. Zgromadzone tłumy publiczność przyjęła bardzo gorąco grę artystów.

Zespół zabawi w Rydze miesiąc i wystawi oprócz wyżej wymienionej sztuki „Tewie der milchiger” i „Błądzące gwiazdy” — obie sztuki również Szaloma Alejchema. „Powstanie w getcie” Markisza, „Lechum” Fefera, „Warto żyć na świecie” HUbermana, „Kapyryna narzeczona” według Goldfadena, „Herszele Ostropoler” Gerszenzona i „Głębokie korzenie” — sztuki, zacierpnięta z repertuaru zagranicznego.

## 100.000 funtów szt. od Żydów z Kanady dla Izraela

MONTREAL (ITA) W ramach kampanii pomocy dla Izraela wysłano z Kanady transport żywności i medykamentów na sumę przeszło 100.000 funtów szterlingów.

Henry Batschow kierujący powyższą akcją zebrał również ponad 175.000 dolarów na odbudowę zniszczonego skrzydła szpitala w Tel Litwinsky.

Radzieckie wydawnictwo państwowe w języku żydowskim „der Emes” rozwinęło się bardzo w ciągu ostatnich dwóch lat. Ostatnio ukazał się szereg wydawnictw dzieł klasyków marksizmu i leninizmu, jak np.: Manifest Komunistyczny Marksa i Engelsa, „O Marksie i Engelsie” Lenina, „Zagadnienia Leninizmu” Stalina, „Krótki kurs historii WKP(b)” i in.

Jednym z najważniejszych zadań wydawnictwa „der Emes” jest rozpowszechnianie dzieł żydowskich pisarzy radzieckich. W ciągu pierwszej połowy bieżącego roku ukazały się: „Nad Dnieprem” Bergelsona, „Siła życia” Gerszenzona, „Żyjemy” Rabina, „Ziemia” Melamuda i in. Wkrótce ukazuje się: „Step woła” Luriego, „Szmaja rozbójnik” Polankiera, trzy tomy „Rodziny Maszber”, Nistera, oraz książki Gontara, Rywkina, Jelina, Halperna i in.

Ukazały się liczne wydawnictwa z zakresu poezji, a mianowicie Hofszejna, Halkina, Kusznirowa, Kwitko, Fininberga, „Wojna” Markisza, „Od nowa” Pfefera, „Droga na Warszawę” Hellera i in.

W ostatnich latach nakładem wydawnictwa ukazał się szereg dzieł żydowskich w języku rosyjskim dwa tomy zbiorowe dzieł Szaloma Alejchema. Wkrótce wydane zostaną w języku rosyjskim „Nad Dnieprem” Bergelsona i zbiór pt. „Przyjaźń partyzancka”

IZRAEL

Nakładem wydawnictwa „Sifrijat Poalim” ukazała się w języku hebrajskim „Burza” Erenburga, znakomite dzieło literackie, nagrodzone pierwszą premią stalinowską.

W przekładzie z rękopisu żydowskiego ukazała się nakładem tego samego wydawnictwa książka Opatoszu p.t. „Ra bi Akiba”. Dzieło opisuje stosunki i warunki społeczne, jakie towarzyszyły bohaterstwu powstaniu Bar Kochby.

Wydawnictwo „Sifrijat Poalim” wypuściło ponadto na rynek książkę młodego, świetnie zapowiadającego się pisarza Mosze Szamira p.t. „On wyszedł w pole”. Książka opisuje życie i walkę młodego pokolenia żydowskiego w Palestynie. Powieść ta została przerobiona na sztukę sceniczną, która jest obecnie grana z wielkim sukcesem w teatrze „Ohel”.

## Ze sportu żydowskiego

Ż.K.S. „MAKABI” Bielsko — K.S. „START” Wilkowiec 3:1 (1:0).

W dniu 6 sierpnia br. odbyły się na boisku Ż.K.S. „Makabi” w Bielsku, towarzyskie zawody piłki nożnej pomiędzy w. w. drużynami.

Spotkanie to cechowało olbrzymie tempo gry, narzucone od pierwszej chwili przez drużynę „Makabi”. Poszczególne gracze w drużynie Makabi wyróżniali się doskonałą techniką, niestety jednak brak zgrania całej drużyny spowodował stosunkowo niski wynik. Prowadzenie dla Makabi uzyskuje w 33 minucie Biernacki. Po przerwie wynik ten podwyższa Weinreb do 2:0. W następnych minutach środkowy napastnik K.S. „Startu” uzyskuje pierwszą i jedyną bramkę dla swej drużyny. W 40-tej minucie drugiej połowy trzecia i ostatnia bramkę dla Ż.K.S.-u zdobywa Biernacki z podania Weinreba. Sędziował ob. Pindel z Bielska. Widzów około 500.

GOŚCINNE WYSTĘPY ŁÓDZKIEGO TEATRU ŻYDOWSKIEGO Z IDĄ KAMIŃSKĄ NA CZELE NA DOLNYM ŚLĄSKU

Na Dolny Śląsk przyjechał na gościnne występy Łódzki Teatr Żydowski z Idą Kamińską na czele.

Łódzki Teatr Żydowski odwiedził już cały szereg miast wystawiając sztuki: „Pani Adwokata” i „Mirele Efron”.

W dniach 14—18 sierpnia zespół L.T.Ż. z Idą Kamińską na czele, wystąpi we Wrocławiu w teatrze „Lalki i Aktora”.

W dniach 17 i 18 wystawiona zostanie po raz pierwszy na scenie żydowskiej sztuka Anny Swierszczyńskiej: „Strzały na ulicy Długiej”. Sztuka ta, obrazująca okres okupacji, grana była w Miejskim Teatrze w Warszawie.

Premiera sztuki „Strzały na ulicy Długiej” zostanie wcześniej wystawiona we Wrocławiu, a następnie w stałej siedzibie L.T.Ż. w Łodzi. Oczekuje się, że publiczność Wrocławia przyjmie z gorącym entuzjazmem, tak jak publiczność łódzka, nową premierę L.T.Ż.

ŻYDZI NA WĘGRZECH

BUDAPEST (ITA) Z opublikowanych w dniu 10-go bm. danych statystycznych wynika, że na dwóch mężczyzn żydowskich w Budapeszcie przypadały trzy kobiety. Na prowincji stosunek ilościowy kobiet i mężczyzn jest prawie wyrównany z nieznacznie tylko przewagą mężczyzn.

Różnica pomiędzy sytuacją w Budapeszcie a na prowincji jest wynikiem metod, jakie stosował hitlerowski reżim na Węgrzech w okresie wojny. W Budapeszcie władze hitlerowskie wymordowały i deportowały „do obozów koncentracyjnych i niewolniczych batalionów pracy o wiele więcej mężczyzn niż kobiet. Na prowincji deportowano w równej mierze kobiety jak i mężczyzn, przy czym mężczyźni wytrzymali lepiej więzienia i obozy.

W Budapeszcie znajdują się obecnie około 31.000 sierot żydowskich.

Z OKAZJI MEGO WYJAZDU za granicę, żegnam wszystkich Kolegów — Nauczycieli Szkół Hebrajskich — JAKUB SZLAPAK.

LEKARZ DENTYSTA. Nowoczesne laboratorium zębów sztucznych. Łódź, ul. Zachodnia 66/44.

Lekarz dentysta

ROZENCWAJG JAKUB

Choroby jamy ustnej i zębów. Zęby sztuczne. Korony porcelanowe. Łódź, Zachodnia 41 m. 3. Tel. 140-75.

Lekarz dentysta

SZUCHMAN RACHELA

Choroby jamy ustnej i zębów. Zęby sztuczne. Korony porcelanowe. Łódź, ul. Zachodnia 41/3, el. 140-75.

Lekarz-stomatolog Kinrus Jan przeprowadził się i przyjmuje Wschodnia 51 m. 4. godziny przyjęć 16—19 tel 200-71

ZAKŁAD SZKLARSKI A. SZYLLER i S-ka ul. Kuźnicza 15—16 we Wrocławiu wykonuje roboty szklarskie, optawa obrazów itp. Ceny b. przystępne.

Dr ŁUCJA HALFENOWA, gabinet lekarsko-dentystyczny, powróciła, Łódź, Andrzeja Struga 31.

DR. WOŁKOWYSKI, specjalność choroby skóry i weneryczne. wznowił przyjęcia 4 — 6 ul. Wschodnia 65 (Piotrkowska 46).

Samotny mężczyzna na stanowisku poszukuje pokoju umeblowanego. Czysząz według umowy. Oferty: Nowomiejska 6 — 39.

Cennik ogłoszeń: drobne po 15 zł za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i spłaty) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po 30. — W tekście 40. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na nasze konto PKO Nr 4560. Prosimy zaznaczyć na odwrocie przekazu że suma przesłana jest za ogłoszenie. Adres Redakcji Łódź, ul. Więckowskiego 4/8. Skrytka pocztowa 20. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z opłatą zaurywa — 150 zł.

Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce.

Druk R.S.W. „Prasa”, Łódź, ul. Żwirki 17.

Redaktor: MAURYCY WEINTRAUB D-030043